

พฤติกรรมรักร่วมเพศในสังคม

อันที่จริง เรื่องรักร่วมเพศมิใช่สิ่งใหม่ หากมีมานานจนอาจกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นพร้อมกับมนุษยชาติ ดังที่พบหลักฐานจากภาพวาดสมัย primitive หรืออียิปต์สมัยโบราณ¹ การยอมรับหรือปฏิเสธเรื่องรักร่วมเพศนั้น ขึ้นอยู่กับสังคมแต่ละสังคม รวมทั้งยุคสมัย เช่นในสมัยอียิปต์โบราณและกรีกโบราณ ไม่ถือว่าเรื่องรักร่วมเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย² เพลโตนั้นถึงกับยกย่องความสัมพันธ์เช่นนี้ว่าเป็นเครื่องหมายของความ เป็นลูกผู้ชายที่เข้มแข็ง (sign of virility)³

แต่โดยทั่วไป เรื่องรักร่วมเพศยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม มักได้รับการดูถูกเหยียดหยาม ถือว่าเป็นโรคจิตอย่างหนึ่ง* ที่ต้องได้รับการรักษา แต่เมื่อไม่นานมานี้ ประมาณเดือนเมษายน 2517 (April 1974) สถานภาพของผู้รักร่วมเพศได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อสมาคมจิตแพทย์อเมริกาได้ประชุมถึงเรื่องนี้ และสรุปว่า ไม่ถือเรื่องรักร่วมเพศเป็นโรคจิตอีกต่อไป แต่เรียกว่า sexual orientation disturbances หรือเรียกว่า เป็นพวกที่มีความผันแปรทางเพศ⁴

¹ Judd Marmor, Comprehensive Textbook of Psychiatry, p.1510.

² จุมพต สายสุระทร, "ฐานะทางกฎหมายของผู้รักร่วมเพศ" วารสารนิติศาสตร์ 13(2526) : 60.

³ วิจิตพาณี วัฒนสินธุ์และคนอื่น ๆ, จิตวิทยาอปกติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519), หน้า 3.

* เรื่องรักร่วมเพศในหนังสือจิตวิทยามักถูกจัดให้อยู่ในพวกจิตวิทยาอปกติ

⁴ Judd Mannor, Comprehensive Textbook of Psychiatry, p.1510.

3.1 รักร่วมเพศในสังคมตะวันตก

ในสังคมตะวันตกที่รับถือคำสอนาคริสต์ การประพฤตรักร่วมเพศถือว่าเป็นความผิด เป็นบาปดังที่พระเจ้าตรัสแก่โมเสส (Moses) ให้ประกาศถึงข้อห้ามแก่คนทั้งปวงใน Leviticus 18: 22 ข้อหนึ่งใจความว่า

"you shall not lie with a male as with a woman; it is an abomination"

(เจ้าอย่าลุ่มลุ่มกับผู้ชายใช้ต่างผู้หญิงเป็นสิ่งพึงรังเกียจ)¹ และในบทที่ 20 ทรงกำหนดโทษแก่ผู้ประพฤตเช่นนั้นถึงชีวิตดังนี้

"If a man lies with a male as with a woman, both of them have committed an abomination; they shall be put to death, their blood is upon them"*

(ชายใดเข้านอนกับผู้ชาย กระทำอย่างกับผู้หญิง ทั้งสองคนกระทำผิดในสิ่งอันพึงรังเกียจ ให้วางทั้งสองคนนั้นเสียให้ตายที่เขาต้องตายนั้น เขาเองรับผิดชอบ)²

จากหลักฐานการขุดพบซากเมืองปอมเปอี (Pompeii) ซึ่งเคยเป็นอาณาจักรรุ่งเรืองอุดมสมบูรณ์สมัยก่อน ค.ศ. 179 และได้พังทลายลงด้วยการระเบิดของภูเขาไฟวิสุเวียส ซึ่งพ่นลาวาไหลมาท่วมเมืองปอมเปอีจนจมหายไปทั้งเมืองนั้น นักโบราณคดีค้นพบหลักฐานอันแสดงถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศของชาวเมืองทั้งชายและหญิง³ นี่เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นว่า เรื่องรักร่วมเพศเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาแต่ยุคโบราณ

¹ พระคริสตธรรมคัมภีร์, หน้า 218.

* ใน Genesis บทที่ 18 : 19 พระเจ้าได้ลงโทษชาวเมือง Sodom และ Gomorrah ซึ่งประพฤตตนเป็นรักร่วมเพศโดยบันดาลให้ไฟเผาไหม้เมืองจนแผ่นดินลุกเป็นไฟ

² พระคริสตธรรมคัมภีร์, หน้า 222.

³ ไตโนเลาร์ (เด้า) (นามแฝง), "เสี้ยววลดสู่อัตกาล," วารสารด้วยตนพิเศษ 8 (พฤศจิกายน 2525) : 32-37.

ในกลางศตวรรษที่สี่ จักรพรรดิคอนสแตนตินได้ยอมรับคริสต์ศาสนาเป็นศาสนาของรัฐ และเป็นผู้สนับสนุนการเผยแพร่ศาสนาเองด้วย¹ การยอมรับศาสนาคริสต์เป็นศาสนาประจำจักรวรรดินี้ก็ได้อีกว่าเรื่องรักร่วมเพศเป็นเรื่องเสื่อมเสียด้วย โดยถือว่าเป็นความผิดอาญาร้ายแรง ผู้ประพฤติดังกล่าวลงโทษด้วยการถูกเผาไฟทั้งเป็น² พระเจ้าวาเลนติเนียน ทรงประกาศเกี่ยวกับเรื่องรักร่วมเพศว่า

"We cannot tolerate that our sacred Rome, mother of all virtues, is any longer sailed by the sin of homosexuality"

(เราจะไม่ยอมให้กรุงโรมอันศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นแม่บทแห่งคุณธรรมความดีทั้งหมด ต้องถูกทำลายด้วยบาปแห่งการประพฤดิรักร่วมเพศอีกสืบไป)³

อย่างไรก็ดี มีหลักฐานปรากฏว่าลัทธิขี้ผึ้งในราชสำนักจักรวรรดิโรมันประพฤดิรักร่วมเพศโดยการมีความสัมพันธ์กับโสเภณีในสถานบางโคม ซึ่งการที่ลัทธิขี้ผึ้งมีพฤติกรรมรักร่วมเพศกับโสเภณีนี้ภายหลังได้มีนักเขียนชาวเยอรมันและฝรั่งเศสเล่าสืบไปเขียนถึงโดยเรียกโสเภณีเหล่านั้นว่าโสเภณีแชนไฟค^{*4}

¹ ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์, "พระเจ้าคอนสแตนติน" ในศาสนาคริสต์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522), หน้า 98.

² กิตติศักดิ์ ปรกติ, "ตำนานรักร่วมเพศ" วารสารนิติศาสตร์ 13(2526): 88.

³ พิชัย รัตนประทีป, "เลสเบียนในสมัยคลาสสิก" ในเลสเบียน-กามารมณ์วิถถการของสตรี, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2518), หน้า 47.

* คำว่าแชนไฟคนี้มาจากคำว่า "แชนไฟฟ" อันเป็นชื่อของลิงตกริหูงยุคโบราณ ซึ่งเกิดที่เกาะเลสโบ และเชื่อกันว่าแชนไฟฟเป็นคนรักร่วมเพศ คำที่ใช้เรียกคนรักร่วมเพศหญิงว่า "เลสเบียน" นั้นก็เป็นคำเรียกที่มีต้นกำเนิดจากสถานที่เกิดของแชนไฟฟคือเกาะเลสโบ

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 10-11.

หลักฐานเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงเรื่องรักร่วมเพศในสังคมตะวันตกว่ามีเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในสมัยโบราณ สำหรับบทลงโทษนั้น ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 6 สักรพรรดิซัสติเนียนมีพระบรมราชโองการให้จัดทำประมวลกฎหมายของจักรวรรดิโรมัน ตอนหนึ่งกล่าวถึง โทษแห่งความผิดฐานประพฤตรักร่วมเพศ¹ และนับแต่นั้นมา ภายใต้อิทธิพลของคริสต์คำล้นาและกฎหมายโรมันซึ่งมีผลต่อความสำนึกทางศีลธรรม กฎหมายและระบอบการเมือง การปกครองของยุโรปติดต่อกันมาเกือบสองพันปี ต่างมีบัญญัติลงโทษการมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันอย่างรุนแรงเรื่อยมาถึงปัจจุบัน² แม้ในบางแห่ง เช่น อังกฤษและบางมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ถือว่ารักร่วมเพศเป็นความผิดอาญาร้ายแรงอีกต่อไป แต่ในประเทศอื่น ๆ จำนวนมากยังถือว่าเป็นความผิดบาปที่ร้ายแรงอยู่³

ในประเทศอเมริกาที่นับว่าเป็นประเทศที่มีกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญ รับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างกว้างขวาง ในบางรัฐยังไม่ยอมรับการล้มลระหว่างชายและชายด้วยกัน หรือหญิงกับหญิงด้วยกัน หรือแม้แต่ชายหรือหญิงที่ได้รับการผ่าตัดแปลง เพศ

¹ กล่าวไว้ว่า "โดยที่ชนบางเหล่า ผู้ถูกข่มขืนด้วยบาปก็เลลได้ทอดตัวลงสู่ทราวมวิสัย ทั้งได้บังอาจกระทำอาชญากรรมต่อธรรมชาติ เราจึงจะบังคับชนเหล่านั้นให้มีความเกรงกลัวในองค์พระผู้เป็นเจ้า และคำพิพากษาของพระองค์ในอนาคต ให้ละ เลียจากทราวมวิสัยอันชั่ว และอัปมงคลเหล่านั้นเสีย มิให้กรรมอันชนเหล่านั้นได้ล่วงสู่บาปชกน่พระเจ้าอาญาแห่งพระผู้เป็นเจ้า หรือเป็นทางสู่เหตุวิบัติแก่พระนครและราชฎร อาชญากรรมต่อธรรมชาติเช่นนั้น สักต้องรับผิดชอบต่ออัครศิภย แผ่นดินไหว ธรณีสู่บ โรคทำ ไข้พิษ เพื่อขจัดรังควาญแห่งบาปและเพื่อรักษามนุษย์ไว้มิให้สูญเสียวิญญานแห่งตน ดังนั้นเราต้องการให้ชนเหล่านั้นละ เลียจากการทอดตนลงสู่การไรค์รักษาแห่งพระธรรมเช่นนั้นเสีย..." (NOVELLAE NO 77) อ้างถึงใน กิตติศักดิ์ ปรกติ, "ตำนานรักร่วมเพศ", หน้า 88-89.

² เรื่องเดียวกัน.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

แล้ว กฎหมายก็ไม่ยอมรับว่าเป็นชายหรือหญิงในลายตาของกฎหมาย¹

อย่างไรก็ตาม แม้จะถูกปฏิเสธจากสังคม กฎหมายหรือแม้แต่คำสอน แต่ยังคงปรากฏว่ามีพวกรักร่วมเพศมากมาย ในต่างประเทศมีผู้พยายามศึกษาถึงเรื่องนี้อย่างจริงจัง มีการสำรวจจำนวนคนที่ เป็นรักร่วมเพศในปัจจุบัน ทำให้พอทราบความแพร่หลาย เช่นการศึกษาของ Kinsey Kinsey ศึกษาโฮโมเซกซ์วลในผู้ชายผิวขาวชาวอเมริกา พบว่า 37 % ยอมรับว่าตลอดชีวิตมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ 10 % เคยเป็นติดต่อกันในช่วงอายุ 16-55 ปี 4 % เป็นตลอดชีวิต 13 % ยอมรับว่าความรู้สึกทางเพศถูกกระตุ้นโดยเพศเดียวกัน สำหรับผู้หญิงอเมริกันผิวขาวที่นำมาศึกษามีจำนวน 5,000 กว่าคน พบว่าเป็นน้อยกว่าชาย หญิงโสด 2-6 % และหญิงแต่งงานแล้ว 1 % มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างน้อย 1 ปีในช่วงอายุ 20-35 ปี 28% เคยมีประสบการณ์รักร่วมเพศ เป็นต้น²

นอกจากนี้ ยังมีผู้สำรวจถึงผู้ที่ เป็นรักร่วมเพศจากอดีตถึงปัจจุบันโดยทำเป็นรายชื่่อออกมาและตีพิมพ์ในนิตยสารแอตวอเคต ในแซนแมทเทโอ รัฐแคลิฟอร์เนีย³ ซึ่งมีทั้งบุคคลสำคัญในอดีตและปัจจุบันเช่น พระเจ้าชาร์ดโลสิงห์ กษัตริย์อังกฤษ (ค.ศ. 1157-1199) หรือเวอรัจเนีย วูฟฟ์ นักประพันธ์ชาวอังกฤษ (ค.ศ. 1882-1941) เป็นต้น

1 จมพต ล้ายสุนทร, "ฐานะทางกฎหมายของผู้รักร่วมเพศ," หน้า 62.

2 นายแพทย์ อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม, "โฮโมเซกซ์วล-เลสเบียน," หน้า 235.

3 รายชื่อนี้ได้รับการแปลและตีพิมพ์ลงในนิตยสารปัญหาชีวิตและสุขภาพ เล่ม 3 2525, หน้า 225-228. (ดูภาคผนวก ก.)

3.2 รักร่วมเพศในสังคมไทย

สำหรับประเทศไทย แม้ในด้านคำสอนจะไม่มีการแสดงโทษของผู้ประพฤติ
รักร่วมเพศอย่างรุนแรง แต่มีหลักฐานแสดงว่าทางศาสนาปฏิเสธผู้ที่มีความประพฤติ
เช่นนี้ ดังในพระไตรปิฎกส่วนพระวินัยปิฎก ได้บัญญัติถึงบุคคลที่ห้ามบวช 11 ประเภท
ซึ่ง 2 ใน 11 ประเภทนั้นได้แก่กะเทย และคนมือวีวระ 2 เพศ (อุกโตพัญจนกร)¹
ซึ่งอาจารย์สุชีพ ปุณฺณานุภาพได้ชี้แจงความหมายของกะเทยว่า "กะเทยหรือที่เรียกว่า
บัณฑิตกะวี คือผู้ที่พอใจให้บุรุษเกี่ยวข้องกับตนโดยมีความรู้สึกตนเหมือนเป็น สตรี"²
นอกจากนี้ ในพระวินัยปิฎกยังกล่าวถึงลักษณะไม่ควรให้อุปสัมบท (บวชเป็นพระ) อีก
20 ประเภท 2 ข้อใน 20 ข้อนั้น คือผู้มีอุปชยถายะ เป็นกะเทย และผู้มีอุปชยถายะ เป็น
ผู้มีมือวีวระ 2 เพศ² ถ้าบวชให้ ต้องอาบัติทุกกฏ

ในด้านสังคมไทยในสมัยโบราณ ความรักร่วมเพศระหว่างผู้ชายกับผู้ชายไม่
ปรากฏหลักฐานให้เห็นมากมาย พอจะมีร่องรอยให้ทราบชัดได้จากภาพวาดในวัดคงคาราม
ราชบุรี เป็นจิตรกรรมฝาผนัง* และจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยพระบาทสมเด็จพระ
พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพระราชพงศาวดาร กล่าวถึงกรมหลวงรักษมรรค์เรศว่า

"ทรงขัดเคืองกรมหลวงรักษมรรค์เรศว่า ทรงพระมหากรุณาอุปเลี้ยงให้เป็น
ผู้ใหญ่เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยต่างพระเนตรพระกรรณก็ไม่ตั้งอยู่ในความยุติธรรม กตัญญู
ด้วยความผิด ๆ อย่างนี้คงมีหลายเรื่องมาแล้ว เพราะด้วยอภัยทวงละครชักพาให้เสียคน...
ตั้งแต่เล่นละครเข้าแล้ว ก็ไม่ได้บรรทมข้างในด้วยหม่อมห้ามเลย บรรทมอยู่แต่ที่แก่งข้างท้อง
พระโรงด้วยพวกละคร สิ่งข้างสั่งให้เอาพวกละครมาแยกย้ายกันไต่ถาม ได้ความล่่มกันว่า

¹ สุชีพ ปุณฺณานุภาพ, พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน พิมพ์ครั้งที่ 3
(กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2522), หน้า 224.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 225.

*

ดูภาคผนวก ข.

เป็นลวาทไม่ถึงข้าเรา แต่เอามือเจ้าละครและมือท่านกำคูดุหรานด้วยกันทั้งสองฝ่าย ให้สำเร็จภาวะธาตุเคลื่อนพร้อมกันเป็นแต่เท่านั้น"¹ และ

"ตัวประพตติการคต ๆ โกง เอาสินบนในการชำระถ้อยความและตั้งขุนนาง ก็ทรงเคยเตือนสติเป็นหลายครั้ง หลายคราว ว่าอย่าทำให้ราษฎรเขาติฉินนินทาหมิ่น ประมาทได้ อย่าให้ชื่อชัวอยู่ในแผ่นดินเหมือนตัวประพตติการที่ไม่อยู่กับเมียดังนี้ ก็มีผู้ มาพูดว่าทั้งผู้ชายผู้หญิง ข้างผู้ชายนั้นก็กรมขุนรามอิศเรศ เป็นต้น จนกระทั่งมหาตเล็ก เด็กชา ฝ่ายผู้หญิงเมียของตัวที่ได้รับพระราชทานเบี้ยหวัดก็มาเล่าให้เขาฟังออกเชิงแซ่ ไป ว่าตัวไม่ซิงซังซ้อกับลูกเมีย มาหลงรักอ้ายคนโขนคนละคร ส้มเตี๊จพระเจ้าอยู่หัว ก็ทรงทราบ จึงทรงพระราชดำริว่าจะชอบใจอย่างเจ้าบักกิ่ง (เตากวาง) รักจิว ละ ชื่อง เสพผู้ชายบ้าง ผู้หญิงบ้างกระมัง ครั้นจะห้ามปรามว่ากล่าวให้รู้สึกตัวเสียว่า ทำตั้งนี้ ไม่งามไม่ดีความก็จะอ้ออิงไป เหมือนจะแกลังประจานให้ญาติได้ความอัปยศ แล้วพระราช ดำริว่า แต่ก่อนกรมหลวงเทพพลภักดีก็ประพตติการไม่อยู่กับลูกเมียเหมือนกันนี้ ส้มเตี๊จ พระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ก็ทรงทราบทุกพระองค์ ก็หาได้ว่ากล่าวกรมหลวง เทพพลภักดีประการใดไม่มี ส้มเตี๊จพระเจ้าอยู่หัวจึงมิได้เอาพระทัยเป็นพระราชธุระ ด้วย สำคัญพระทัยว่า เขาประพตติให้เหมือนผู้ชาย เป็นพี่พันธุฎกฮัวยายเตนเคือก เป็นคนอุปาทวี บ้านเมือง..."²

ภายหลังกรมหลวงรักษธรมเรศรถูกประหารชีวิตสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทร์ที่วัด ปทุมคงคา³ แม้จะด้วยสาเหตุเพราะคิดกบฏ ไม่ใช่ด้วยเรื่องรักร่วมเพศ แต่ยังคงมองเห็นได้ว่า ความประพตติดังนี้ สังคมเห็นว่าเป็นเรื่องอัปยศและเรื่องเสื่อมเสีย

¹ เจ้าพระยาทิพากรวงศ์, พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ 3 (พระนคร : องค์การค้ำของคุรุสภา, 2504), หน้า 135.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 136.

³ เรื่องเดียวกัน.

ในกฎหมายตราสามดวง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ ทรงมีพระบรมราชโองการให้กำหนดกฎหมายว่าด้วยการให้ราษฎรรักษาศิล คือศิลปะ ในฐานะเป็นศิลปะกับศิลปะแปดในฐานะเป็นอุปลักษณ์ และตามกฎหมายฉบับนี้ถือว่าการเล่นเมณธรรมโดยทางมุกขมรรคแลเวจมรรคในกิริยาตนเอง เป็นการละเมิดศิลปะข้อที่ว่าด้วยกาเมลูมิฉลาฯ ส่วนการเล่นเมณธรรมทางเวจมรรคกับผู้หนึ่งผู้ใดที่ไม่ต้องห้ามตามศิลปะข้อกาเมฯ ก็เป็นการละเมิดศิลปะข้อพรหมจริยาฯ อันเป็นอุปลักษณ์ แม้ไม่มีการกำหนดโทษสำหรับการละเมิดศิลปะตามพระราชกำหนดนี้ไว้เป็นการเฉพาะ แต่ระบุไว้เป็นการทั่วไปว่า "ถ้าแลผู้ใดมิได้กระทำตามพระราชกำหนดนี้จะเอาผู้นั้นเป็นโทษตามโทษานุโทษ"¹

แต่สำหรับกร่วมเพศระหว่างหญิงต่อหญิง ซึ่งมีศัพท์เฉพาะเรียกว่า "เล่นเพื่อน" นั้น นอกจากจะถือว่า เป็นการละเมิดศิลปะข้อพรหมจริยาฯ เช่นเดียวกับชายแล้ว หากเป็นหญิงชายร่วม ยังถือว่าผิดกฎหมายเทียรบาลอีกด้วย ดังปรากฏในกฎหมายเทียรบาลข้อที่ 124 ว่า

"อนึ่ง สนมกำนัลคบผู้หญิงหนึ่งกัน ทำดูคล้ายเป็นชู้เย็บกัน ให้ลงโทษด้วยลวดหนัง 50 ที ศักตอประจานรอบพระราชวัง ที่หนึ่งให้เอาเป็นขาล้างตึง ที่หนึ่งให้แก่พระเจ้าลูกเธอ หลานเธอ"²

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงพระราชนิพนธ์เพลงยาวอบรมหม่อมทั้งหลายในเรื่อง เล่นเพื่อนนี้ว่า

" การสิ่งใดที่ไม่ดีเรามิชอบ	อันวอนปลอบจงจำอย่าทำหนา
ก็ไม่ฟังซินฮัดฮัรยา	อิงกับว่าต่อไม่ไม่ไหวตึง
ที่ย่อใหญ่ชี้ให้เห็นเรื่อง เล่นเพื่อน	ทำให้เพื่อนราชกิจผิดทุกสิ่ง

¹ กิตติศักดิ์ ปรกติ, "ตำนานกร่วมเพศ," หน้า 89-90.

² "กฎหมายตราสามดวง" ใน กฎหมายตราสามดวง พิมพ์ครั้งแรก (กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2521), หน้า 58.

ถ้าจะเปรียบเนื้อความไปตามจริง เล่มอหญิงเล่นชู้จากสามี..."¹

นี่พอทำให้สันนิษฐานได้ว่า รักร่วมเพศระหว่างหญิงกับหญิงคงเป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะในวังซึ่งเป็นที่ชุมนุมหญิงล้วน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนบรรยายลักษณะ วังไว้ในเรื่องสี่แผ่นดิน* ว่า

"ในวังนี้มิใช่บ้านคนอย่างธรรมดาเสียแล้ว แต่เป็นเมืองอีกเมืองหนึ่ง มีระเบียบแบบแผนและความเป็นอยู่ของตัวเอง ไม่เกี่ยวและไม่สนใจต่อโลกภายนอกและภายในเมืองที่พลอยก่าส่ง เข้ามาอยู่ที่นี่ พลเมืองทุกคนเป็นหญิง ไม่มีผู้ชายเข้ามาปะปน อยู่เลย"²

สภาพความเป็นอยู่ที่ปราศจากผู้ชาย มีแต่ความใกล้ชิดต่อเพศเดียวกัน เป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ ซึ่งเป็นกรณีพิพาทชู้สาวทั้งหลายรู้โดยทั่วกัน ดังอีกตอนหนึ่งในเรื่องสี่แผ่นดิน กล่าวว่า

"ในใทานุกรมของชาววังนั้น คำว่า "เพื่อน" ไม่มีปรากฏ ถ้าจะมีก็ต้องบอกให้ชัดว่าเพื่อนอะไร เป็นต้นว่าเพื่อนเล่น เพื่อนชู้ ถ้าบอกว่าใครเป็น "เพื่อน" กับใคร ๆ

¹ โสภทัต เทเวศร์ (สมบัติ พลายน้อย), เจ้าฟ้าจุฑามณี (กรุงเทพฯ : แพรวศึกษา 2513), หน้า 223-226.

* แม้เรื่องสี่แผ่นดินจะถูกคัดให้ไว้ในประเภทวรรณกรรมลักษณะนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ แต่ผู้แต่งได้กล่าวไว้ในคำนำว่า

"หนังสือเรื่อง "สี่แผ่นดิน" นั้นเป็นของกลับกันกับวิธีแสดงละครคือจากทั้งหลายทั้งปวงที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ในการเขียนเรื่องนี้เป็นของจริงทั้งสิ้น และได้พยายามสืบสวนให้ตรงกับความจริง ตลอดจนเมื่อรวบรวมพิมพ์ขึ้นเป็นเล่มครั้งนี้ก็ได้พยายามจนสุดความสามารถที่จะให้เหตุการณ์และรายละเอียดแห่งชีวิตที่ได้นำมาบรรยายนั้นถูกต้องต่อความจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ฉะนั้น ฉากละครแห่งเรื่อง "สี่แผ่นดิน" จึงเป็นเรื่องของจริงทั้งหมด"

ด้วยการยืนยันอย่างหนักแน่นของผู้ประพันธ์เช่นนี้ จึงพอจะมองภาพอดีต จากสิ่ง

ที่ผู้ประพันธ์พยายามถ่ายทอดออกมาให้สมบูรณ์ที่สุดได้

² ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, สี่แผ่นดิน. พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2518), หน้า 26.

เป็นเกิดเหตุ ฉะนั้น พลอยกับช้อยจึงเป็น "คนรู้จักชอบพอกันมาแต่เด็ก ๆ " ไม่ยอมพูดว่า เป็นเพื่อนกันเป็นอันขาด สำหรับพลอยนั้น ถ้าใครมาทอดสะพานชวนเป็นเพื่อน พลอยก็วิ่งหนีทุกครั้งไป ส่วนช้อยนั้น ใครชวนมาทำมันเงินเก็บตัว"¹

การเล่นเพื่อนจึงเป็นเรื่องรู้กันในลักษณะที่น้ำรังเกียจ หากผู้ใดประพฤติดจนชั่วฉาว ก็จะไม่แคล้วพระราชอาญา ดังที่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนเล่าไว้ในหนังสือ เรื่องโครงกระดุกในตู้ ตอนหนึ่งว่า

"บ้ำขุ่ม บุตรสาว เจ้าพระยาครุฑพิพัฒน์ที่ร่วมมารดา* กับหม่อมแดง ปราโมช หัตถ์ละคร่า เป็นตัวพระมาตั้งแต่เล็ก

เมื่อเจ้าจอมมารดาแพในรัชกาลที่ 5 (เจ้าคุณพระประยูรวงศ์) ซึ่งเป็นคนในสกุลขุนนางเป็นหลานปู่ของสมเด็จพระบรมมหาราชเจ้าสุริยวงศ์ ได้ให้ละครผู้หญิงขึ้นในพระบรมมหาราชวัง บ้ำขุ่มก็เข้าไปเล่นละครให้ท่านอยู่ในวัง เมื่อบ้ำขุ่มเป็นพระเอกละครก็มีผู้หญิงติดกันมาก ตามภาษาปัจจุบันนี้เรียกว่ามีแฟนมากมาย เพื่อให้สัมพันธ์กับที่เป็นพระเอก บ้ำขุ่มก็แต่งตัวและไว้ผมเผ้าเหมือนผู้ชาย คือนั่งผ้าพันมวงชกชายพกให้ใหญ่ ใส่เสื้อมีลวดผ้าปาน ลูกบุหรี่ยี่สิบพานโพ เป็นต้น ยิ่งกว่านั้น เมื่อในพระราชฐานชั้นในเป็นเมืองที่มีแต่ผู้หญิงล้วน ๆ บ้ำขุ่มก็ประพฤติกิริยาแบบที่ชาววังเรียกว่า "เล่นเพื่อน" กับบรรดาแฟนละคร ซึ่งมีสตรีบรรดาศักดิ์รวมอยู่ด้วย ต่อมาความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ก็โปรดฯ ให้ชำระไต่ความเป็นสัตย์ สั่งโปรดฯ ให้ลงพระราชอาญาแก่ระเวณรอบวัง แล้วให้สักหน้า ไล่ออกจากพระบรมมหาราชวังไป

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 186-187.

* หม่อมแหวน.

การลักหน้านั้น ลักเป็นจุดเล็ก ๆ ล่ามจุดลงบนหน้าผาก เพื่อให้สังเกตเห็นได้
คนที่ถูกลักหน้าแล้วนั้นจะเข้าไปในพระราชวังอีกไม่ได้เป็นอันขาด"¹

รักร่วมเพศระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิง ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับและยังลงโทษต่อผู้
ประพฤตินั้น ในขณะทีรักร่วมเพศชายไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายลงโทษชัดเจน หรือปรากฏ
ให้เห็นเป็นผู้หญิง อย่างไรก็ตาม ในสมัย ร.ศ. 125-126 มีกฎหมายว่าด้วยความผิดที่กระทำ
อนาจาร ความว่า

"มาตรา 242 ผู้ใดทำชำเรา ผิดธรรมตามนุษย์ด้วยชบ้ายกิติ หญิงกิติหรือทำชำเรา
ด้วยสัตว์เดือยจวนกิติ ทำนว่ามีความผิดต่อระหว่างโทษ จำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึง
สามปี และให้ปรับตั้งแต่ห้าสิบบาทขึ้นไปจนถึงห้าร้อยบาทด้วยอีกข้อหนึ่ง"²

แต่ภายหลัง เมื่อมีการตรวจชำระประมวลกฎหมายลักษณะอาญาและจัดทำประมวล
กฎหมายอาญาฉบับใหม่ซึ่งประกาศใช้ ปี พ.ศ. 2499 คณะกรรมการร่างประมวลกฎหมาย
มีมติให้ยกเลิกความผิดฐานนี้เสีย เพราะเห็นว่ามักไม่เกิดเป็นคดีขึ้นประการหนึ่ง กับเห็นว่า
จะเป็นการเลื่อมเลี้ยวเกียรติยศของประเทศชาติอีกประการหนึ่ง³

1

ม.ร.ว.ศีกฤทธิ์ ปราโมช, โครงการอุกไนต์ (พระนคร : โรงพิมพ์ชัยฤทธิ์,
2514) พิมพ์แจกเป็นมิตรพลีในงานทำบุญอายุครบห้ารอบ 20 เมษายน พ.ศ. 2514,
หน้า 117.

2

เล็ถียร ลายลักษณ์, กฎหมาย ร.ศ. 125-126 ประชุมกฎหมายประจำศก
เล่มที่ 21 อ่างในกิตติศักดิ์ ประภติ, "ตำนานรักร่วมเพศ", หน้า 93.

3

หยุด แล่งอุทัย, กฎหมายอาญาภาคปลาย พิมพ์ครั้งที่ 2 (พระนคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2493), หน้า 179.

ตามกฎหมายไทยปัจจุบัน การประพาดิตนเป็นเกย์หรือประกาศตนเป็นเกย์ไม่ทำให้ต้อง
 รับผิดชอบทางอาญาแต่อย่างใด¹ ปัญหาของเกย์จึงไม่อยู่ที่กฎหมาย หากอยู่ที่เกย์กับสังคม อนึ่ง
 ลักษณะของสังคมนั้นไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ แต่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ² เรื่องรักร่วมเพศซึ่งเคยเป็น
 เรื่องที่ต้องปิดบัง น่าอัปอาย สิ่งไม่ใช่เรื่องลึกลับอีกต่อไป มีผู้เป็นรักร่วมเพศหลายคนเปิดเผยตน
 เอง รวมทั้งยอมให้สัมภาษณ์ถึงชีวิตส่วนตัว อีกทั้งยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโดยคนส่วนใหญ่
 ยอมรับ ดังเช่นที่ ดร. เสรี วงศ์มณฑา อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยอมรับสภาพการเป็น
 คนรักร่วมเพศ และให้สัมภาษณ์สารบางฉบับ³ สัมภาษณ์อย่างเปิดเผย หรือบทสัมภาษณ์วารายยุทธ
 ภูรินทจินดา นักแสดงซึ่งตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง เกย์อย่างไม่ปิดบัง⁴

แม้จะมีหลักฐานยืนยันจากอดีตว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศที่ระหองระแหงย้ายกับย้าย และ
 หลิงกับหญิงนั้น ปรากฏขึ้นในสังคมมนุษย์มานานแล้ว แต่ความประพาดิตนเช่นนั้นดูไม่แพร่หลายเท่า
 ปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นด้วยเพราะสภาพสังคมสมัยก่อนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ เป็นสังคมเล็ก
 และประชิดชนกแล้วการกระทำผิด ก้าวล่วงไม่ยอมรับ⁵ เมื่อผู้ใดเป็นรักร่วมเพศก็จำต้องปิดบัง
 ซ่อนเร้น ทำให้ดูเหมือนว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศมีน้อย

¹ กิตติศักดิ์ ปรกติ, "การอภิปรายเรื่อง "เกย์ VS กฎหมาย"" วารสารนิติศาสตร์
 ฉบับที่ 2 (ปีที่ 13 2526), หน้า 107.

² ผ่องพันธ์ มณีรัตน์, การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม (กรุงเทพฯ : โครงการ
 ส่งเสริมการสร้างสรรค์ารามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), หน้า 8.

³ บทสัมภาษณ์ เปิดใจ ดร. เสรี วงศ์มณฑา, เรื่องของความรักระหว่างผู้ชายกับผู้ชาย
นิตยสารรายปักษ์แพรว 3(25 กรกฎาคม 2525), หน้า 81-85.

⁴ บทสัมภาษณ์ วรายยุทธ ภูรินทจินดา, ความรู้เรื่องเกย์สำหรับคนที่ไม่ใช่เกย์ (กรุงเทพฯ-
 มหานคร : โรงพิมพ์แห่งการพิมพ์, 2526), หน้า 144-177.

⁵ สุพิชชา สุภาพ, ปัญหาสังคม (กรุงเทพฯมหานคร : บริษัทไทยวัฒนาพานิช,
 2525), หน้า 34.

ในสังคมปัจจุบัน มีปัจจัยสำคัญหลายประการ เชื้ออำนาจยให้คนรักร่วมเพศกล้าเปิดเผย
 ตนต่อสังคมมากขึ้น สำหรับสังคมไทย จุดเริ่มต้นที่สำคัญคือ การจัดงานประกวดกะเทยในปี
 2515 เพราะนับเป็นงานที่คนรักร่วมเพศจำนวนมากยอมเปิดเผยตนเองอย่าง เป็นทางการ
 เป็นการชุมนุมคนรักร่วมเพศครั้งใหญ่* และคนในสังคมส่วนใหญ่ไม่มีปฏิกิริยาในทางลบอย่าง
 รุนแรงต่อการชุมนุมเช่นนั้น กลุ่มคนรักร่วมเพศจึงกล้าเปิดเผยตนมากขึ้น สังคมเองก็ให้ความ
 สนใจกับการเคลื่อนไหวนี้ โดยจัดให้มีการอภิปรายถึงกรณีนี้อย่างจริงจัง เกิดบทความเกี่ยวกับ
 เรื่องรักร่วมเพศตีพิมพ์อย่างแพร่หลายทั้งทางด้านวิชาการและไม่เป็นวิชาการ ความเคลื่อนไหว
 นี้เองได้ส่งผลกระทบต่อถึงวงวรรณกรรม โดยมีนักเขียนหลายคนนำประเด็นนี้ไปเขียนถึง

เมื่อวิเคราะห์ถึงแรงผลักดันที่ทำให้คนรักร่วมเพศกล้าแสดงตนต่อสังคมมากขึ้น
 จะพบว่าสภาพของสังคมเป็นแรงผลักดันประการสำคัญ ลักษณะเด่นของสังคมไทยนั้นคือเปลี่ยนแปลง
 ง่าย ดังที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมชกล่าวสรุปถึงลักษณะของสังคมไทยว่า

"สังคมไทยเป็นสังคมที่มีลักษณะสับสน ขาดความอยู่ตัวคือการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น
 ไม่หยุดยั้ง สังคมไทยเป็นเสมือนเรือที่กำลังอยู่ในกระแสที่เชี่ยวกราก ยังไม่รู้ว่าจะลอยล่อง
 ไปทางไหน นอกจากกาลเวลาเท่านั้นจะบอกได้ว่าความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจะหันไปทาง
 ใด" ¹

* ก่อนหน้า พ.ศ. 2515 การเปิดเผยของกลุ่มคนรักร่วมเพศมีประปราย โดยปรากฏ
 เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ การเขียนปรัชญาปัญหาแก่นักคอสมนิสต์ เช่นจดหมายถึงคอสมนิชปัญหา
 ชีวิตในนิตยสารคูหาถึงฉบับธันวาคม 2513, น.ส.พ.ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 23 กันยายน 2515
 และฉบับวันที่ 21-22 ตุลาคม 2515 เป็นอาทิ ภายหลังจาก พ.ศ. 2515 การปรากฏตัวมีมากขึ้น
 จนแลเห็นได้ชัด

¹ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, กล่าวถึงลักษณะของสังคมไทยไว้ในปาฐกถา ณ มหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่ ในรายการสังคมวิทยาที่นำรั ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2513 อ้างใน โสภกา ชูพิบูลย์,
 "ลักษณะของสังคม" ใน จิตวิทยาสังคมประยุกต์ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
 2522), หน้า 41.

ด้วยลักษณะสังคมเช่นนี้ สิ่งผลให้ชีวิต ความ เป็นอยู่ตลอดจนทัศนคติของบุคคลในสังคมเปลี่ยนแปลงด้วย แม้จะไม่มีหลักฐานยืนยันได้ครบถ้วนทุกประการถึงต้นเหตุแห่งความแพร่หลายของกลุ่มคนรักร่วมเพศในประเทศไทย แต่พอสันนิษฐานได้ถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมประการใหญ่ ๆ 3 ประการ ซึ่งกระทบต่อความแพร่หลายของกลุ่มคนรักร่วมเพศคือ

ประการที่หนึ่ง เกิดจากพัฒนาการทางวิชาการและทางด้านวัตถุ โดยเฉพาะการรับอิทธิพลตะวันตกเข้ามาเป็นแบบอย่าง ดร.ไพฑูรย์ เครือแก้วฯ แสดงทัศนคติถึงการรับอิทธิพลนี้ว่า ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นต้นมา ไทยได้รับความเจริญของฝรั่งมาเป็นแบบฉบับ เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพฯ¹ และความเจริญนี้ได้เปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะความเจริญในด้านการสื่อสารมวลชน การสื่อสารมวลชนไม่ว่าในรูปของสิ่งตีพิมพ์ การกระจายเสียงหรือการกระจายภาพทางโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ล้วนมีผลต่อกลุ่มคนรักร่วมเพศในแง่ที่ทำให้คนส่วนหนึ่งมีความกล้าในการเปิดเผยตน เพราะมีตัวอย่างให้เห็นและทราบว่ามีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ปฏิบัติกรรมกรรกร่วมเพศ เหมือนตน ความอับอายที่จะประกาศตนจึงลดน้อยลง

อาจกล่าวได้ว่าอิทธิพลตะวันตกมีส่วนสนับสนุนคนรักร่วมเพศที่มีอยู่อย่างซ่อนเร้นในสังคมในด้านจิตใจ ทำให้มีความมั่นใจในการแสดงความเป็นตัวเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปรากฏการณ์ในสังคมเมืองใหญ่ แต่ในชนบทที่ห่างไกลออกไป การยอมรับของสังคมต่อคนกลุ่มนี้ย่อมมีน้อยลง

นอกจากนี้ความเจริญในด้านการศึกษามีส่วนช่วยให้ผู้ที่ได้รับการศึกษามีความมั่นใจในตนเอง เชื่อมั่นความสามารถของตน และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ เพราะความลึกลับทางมิใช่ยึดถือที่เพศว่าเป็นหญิงหรือชายหรือเกย์ ดังที่ ดร. เสรี วงศ์มณฑลกล่าวไว้

¹ ดร.ไพฑูรย์ เครือแก้วฯ, ลักษณะสังคมไทย (กรุงเทพมหานคร : บริษัทบพิธจำกัด, 2525), หน้า 168.

"I am what I am, and you have to accept me what I am"¹

คุณสุรชัย อำนวยพรได้ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับวันอาทิตย์ที่ 25 เดือนกันยายน 2525 อย่างตรงไปตรงมาว่า "to be gay is to be true to myself"

ประการที่สี่ ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงจากค่านิยมที่เคยยึดถืออยู่แต่เดิม กลายเป็นลักษณะตัวใครตัวมัน เพราะสังคมจากอดีตที่เคยเป็นสังคมเล็กได้ขยายตัวเป็นสังคมใหญ่ ทุกคนต่างดิ้นรนต่อสู้เพื่อตนเอง ความสนใจต่อกันจึงมีน้อย ค่านิยมที่เปลี่ยนไปนี้ นายแพทย์อาคม สรรสุชาติ แสดงความเห็นในการเล่นการอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับว่า

"เรามักจะตั้งคำถามกันว่าทำไมเมื่อก่อนไม่ค่อยมีโฮโมฯ ทำไมเดี๋ยวนี้มีเยอะ ผมว่าสังคมมันเปลี่ยน ผมยังจำได้ เมื่อเด็ก ๆ ผมอยู่ที่บางกอกน้อยนี่เอง หลังบ้านคุณยายมีกะเพาคนหนึ่ง แก่ชอบแต่งตัวเป็นหญิงครับ พอเดินออกมาจากตรอกถูกฆ่าด้วยโซ่เน่าเลย คนเกลียดมาก แต่ขณะนั้นสังคมยอมรับมากขึ้น ตัวอย่างเช่นร้านตัดผม ตัดผม สักก่อนร้านตัดผมชายก็ตัดผมชาย หญิงก็ตัดผมหญิง เดี่ยวนี้เปลี่ยนไปแล้ว เสื้อผ้ายูนิเซกส์ ชายใส่ก็ได้ หญิงก็ใส่ก็ได้ เป็นการยอมรับของสังคม"²

ประการที่ห้า คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัว จากเดิมที่เคยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ได้กลายเป็นครอบครัวเดี่ยว มีขนาดเล็ก ซึ่งเป็นครอบครัวที่ย้ำถึงความ เป็นอิสระ เสรีภาพ ความเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่ต้องกระทำตามญาติพี่น้อง³ จึงมีเสรีภาพ ในการเลือกทางเดินชีวิตของตนเองได้มากขึ้น

¹ ดร. เสรี วงศ์มณฑา, "การอภิปรายเรื่องเกย์" ใน ปัญหาชีวิตและสุขภาพ เล่ม 3 (กรุงเทพมหานคร : จตุรัสคอมพิว, 2525), หน้า 178.

² นายแพทย์อาคม สรรสุชาติ, "การอภิปรายเรื่องเกย์" ใน ปัญหาชีวิตและสุขภาพ เล่ม 3 (กรุงเทพมหานคร : จตุรัสคอมพิว, 2525), หน้า 168.

³ ทองปลิว ช่มชื่น, "ครอบครัวไทย" ใน โครงสร้างสังคมไทย (นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525), หน้า 23.

สำหรับความแพร่หลายของกลุ่มคนรักร่วมเพศในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการสำรวจอย่างจริงจังโดยคิดออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์จากคนกลุ่มมากเช่นที่ต่างประเทศทำ แต่ความแพร่หลายนั้นพอมองเห็นได้จาก การสำรวจของนักจิตวิทยาบางกลุ่ม เช่นจากรายงานนักจิตวิทยาปี 2515-2519 กล่าวว่า มีผู้มาขอรับบริการที่ศูนย์ลุ่มวิทยาจิตเกี่ยวกับปัญหารักร่วมเพศมากขึ้นตามลำดับ มีทั้งพวกที่เคยมีและไม่เคยมีประสบการณ์กับเพศเดียวกันมาก่อน ประกอบกับสังคมไทยเริ่มยอมรับผู้มีปัญหารักร่วมเพศมากขึ้น ผู้มีปัญหาส่วนหนึ่งจึงไม่ประสบปัญหาสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นลุ่ม แต่ยังมีบางกลุ่มคิดว่าเป็นปัญหา ต้องการแก้ไข จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าเป็นชาย 85 % หญิง 15 % แต่มิได้หมายความว่าปริมาณคนรักร่วมเพศชายจะมีจำนวนมากกว่าหญิง อาจเป็นเพราะผู้หญิงมีความอายในการเปิดเผยตนเอง สำหรับระดับอายุพบว่า ระหว่าง 20-30 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่ยังเป็นนักเรียน นักศึกษา และในชวงปี พ.ศ. 2523-2525 นั้น สถิติศูนย์ลุ่มวิทยาจิต^{*} ได้แสดงถึงจำนวนผู้ป่วยนอก ซึ่งเป็นคนรักร่วมเพศที่เข้ารับการรักษาเป็นจำนวนดังที่แสดงในตารางเบื้องต้น

ตารางแสดงถึงคนรักร่วมเพศซึ่งเป็นผู้ป่วยนอกของศูนย์ลุ่มวิทยาจิต ประจำเดือนธันวาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2523-2525

DIAGNOSIS	YEAR	MALE		FEMALE		TOTAL
		15-OVER		15-OVER		
		NEW	OLD	NEW	OLD	
SEXUAL DEVIATIONS AND DISORDERS	2523	33	137	1	7	178
	2524	20	117	-	9	139
	2525	16	95	1	10	122

¹ ณรงค์ศักดิ์ ตะละภักดิ์, ดวงมัลย์ เริกสารานู, วันชัย ไชยสิทธิ์, "ครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กกับปัญหารักร่วมเพศ," วารสารจิตวิทยาคลินิก 8 (เมษายน 2520): 24-35.

* สถิติศูนย์ลุ่มวิทยาจิต ปี 2523-2525 รวบรวมโดยงานสถิติ ศูนย์ลุ่มวิทยาจิต กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์.

นอกจากข้อสำรวจทางวิชาการจากนักจิตวิทยาแล้ว ยังมีข้อบ่งชี้ประการอื่นที่ทำให้มองเห็นการขยายตัวของกลุ่มคนรักร่วมเพศ คือสิ่งตีพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องราวคนรักร่วมเพศในนิตยสารต่าง ๆ ละท่อนให้เห็นความแพร่หลายได้มากที่สุด

ปาน บุณนาค เจ้าของนามปากกา กระดังงาสนไฟในนิตยสารฉงน ซึ่งตอบปัญหาข่าวเกย์โดยเฉพาะ คอสมันต์เหตุใดจึงต้องเป็นเกย์ ในนิตยสารเบญจกัลยาณี ใช้นามปากกา มาลีขยายข่าวเขียนข่าวเฉพาะข่าวเกย์ แสดงความเห็นว่

"จดหมายถึงปานอาทิตย์หนึ่ง 500 ฉบับเป็นอย่างต่า... เป็นกึ่งหัวประเทศในตรอกในซอย ในป่า เขาก็เป็นเกย์ มีความรู้สูงขนาดไหนก็เป็นเกย์ ต่ำจนไม่มีความรู้ เขียนหนังสือไม่ค่อยเป็นก็วานเขาเขียนมา อยากูร์เรื่อง เป็นกันเยอะ"¹

นายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่

"จากคนไข้ที่เดินมาหาเรานั้น :เรามีเกย์ทุกฐานะ ตั้งแต่รวยที่สุด ตั้งแต่ปริญญาเอก ระดับอธิบดี ระดับนายพล จนกระทั่งถึงคนกวาดถนน ตั้งแต่อยู่เมืองหลวงจนถึงอยู่ไกลสุดหล้า ไม่ใช่เรื่องของคนเมืองหลวง คนรวยอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องทั่วไปเลย"²

ความแพร่หลายนี้มิได้มีผลกระทบต่อสังคมเท่านั้น หากส่งผลถึงวรรณกรรมด้วย เพราะวรรณกรรมคือภาพสะท้อนของชีวิตและสังคมไม่มุ่มมิดก็มุ่มหนึ่งหรือหลาย ๆ มุ่ม โดยเฉพาะวรรณกรรมประเภทนวนิยาย เพราะนวนิยายนั้น ส่วนใหญ่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับความเป็นจริง ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่เลียนแบบวิถีชีวิตของปวงชน ทั้งในด้านอารมณ์ ความคิด จินตนาการ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นเรื่องราวและตัวละคร ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้มีนักประพันธ์หลายคนนำ เรื่องรักร่วมเพศมาใช้ในการสร้างนวนิยายหลายเรื่อง

¹ปาน บุณนาค, "รักร่วมเพศในสังคมไทย," วารสารชีวิตและลู่ภาพ 1 (เมษายน 2524) : 84.

²นายแพทย์อุดม ศรีแสงนาม, "รักร่วมเพศในสังคมไทย," วารสารชีวิตและลู่ภาพ 1 (เมษายน 2524) : 192-193.